

200. Doğum Yılında Karl Marks

“Avrupa’da bir hayalet dolaşiyor; komünizm hayaleti” diye yazıyordu proletaryanın büyük ustaları Karl Marks ve Friedrich Engels. Artık bu hayalet dünyayı kuşatmış ve eskinin “...bütün güçleri bu hayaleti defetmek üzere kutsal bir ittifak içine” girmiş durumdadır. Yeryüzünü kuşatmış ve tüm gerici güçlerin saldırısına rağmen defedilemeyen bu hayaletin kuramcısı, 200. yaş yılında enternasyonal proletarya mücadelemize ışık tutmaya devam etmektedir. Doğumunun 200. yılında Karl Marks, enternasyonal proletarya mücadelesinde yaşıyor ve yaşayacaktır. Karl Marks, 5 Mayıs 1818’de Trier kentinde (Prusya Renanyası) doğmuştur. Trier’deki Gimnazyum’dan mezun olduktan sonra Marks, önce Bonn’da üniversiteye girdi, daha sonra Berlin Üniversitesi’ne geçerek, hukuk öğrenimi gördü. Tarih ve felsefeye daha çok ağırlık verdi. Üniversite öğrenimini, Epiküros felsefesi üstüne bir doktora tezi sunarak 1841 yılında tamamladı.

“Sol-Hegelci” çevrede yer alan Karl Marks, akademik kariyerini bitirdikten sonra bir süre sonra yaptığı çalışmalarla filozoflar gibi dünyayı yorumlamakla kalmamış; dünyayı değiştirmek adına insanlık tarihi boyunca “yıkılmaz tanrılardan” ateşi çalmış ve insanlığa armağan etmiştir. “... benim için ise, tersine, fikir, maddi dünyanın insan aklında yansımada ve düşünce biçimlerine dönüşmesinden başka bir şey değildir” diye yazıyordu Marks, Kapital Cilt 1’de ve Hegel’in idealist diyalektik metodunu ayakları üzerine dikerek bilinçli diyalektiğin kuramcısı oluyordu.

Marks, Lenin’in sözleriyle, “19. yüzyılın, en ileri ülkelerde temsil edilen başlıca üç ideolojik akımı olan klasik Alman felsefesini, klasik İngiliz politik ekonomisini ve genel olarak Fransız devrimci öğretileri ile birleştirilmiş Fransız sosyalizmini devam ettirmiş ve tamamlamış olan bir deha” idi.

“Bugüne kadar var olan bütün toplumların tarihi, sınıf mücadelelerinin tarihidir.”

[Komünist Parti Manifestosu, 1847] diyen Marks, yeryüzünde yaşanan emperyalist-kapitalist savaşların ürünü olan yoksulluk, ezilmişlik, katliam, göçlerin ve yaşanan tüm toplumsal düzensizliğin temel yasasına işaret etmiştir. Toplum tarihinin bilimi olan Marksizm, sadece toplum tarihini aydınlatan teorilerden ibaret değildir. Tüm yaşamı boyunca başta Kapital olmak üzere birçok bilimsel eseri kaleme alan Marks, sömürünün ve zorbalığın hakim olduğu yeryüzünde sınıfsız, sınırsız ve sömürsüz bir dünyanın yolunu da aydınlatmıştır. Marksizm sadece bir teori değildir. Marksizm, sosyalizm, komünizm ve proletaryanın sınıf mücadelesinde bir eylem kılavuzudur. Her türlü sınıf uzlaşmacı küçük burjuva akımlarına karşı nihai komünizmin zorunlu güzergâhı olan proletarya diktatörlüğünü savunan devrimci bir silahtır. Yaşamı boyunca başta **Komünist Manifesto** ve **Kapital** olmak üzere birçok bilimsel yazı ve kitaplar ile bilimsel komünizmin kuramcısı olan Karl Marks, 200. doğum yılında enternasyonal proletaryanın sınıf mücadelesinde yaşıyor yaşayacak.

200. doğum yılında Karl Marks “yalnızca dünyayı yorumlayan” değil “dünyayı temellerinden sarsarak değiştirecek” mücadelemizde yaşayacaktır.

1968-2018: 50. Yılında ‘68 Hareketi

“**Dünyayı Sarsan Yıl**” olarak tarih sayfalarına ve zihinlere kazınacak 1968 devrimci hareketi, tüm dünyada günümüzdeki siyasal rotanın beslendiği toplumsal ayaklanmalar dönemidir. ABD emperyalizminin Vietnam işgali ve barbar saldırılarına karşı

Vietnam halkının direnişi; Fidel Castro ve Che Guevara öncülüğünde **Küba**’da emperyalizmin ve yerli işbirlikçilerinin alt edilmesi ile Güney Amerika kıtasında başlayan bağımsızlık mücadeleleri; **Filistin**’de bugünlere uzanacak ulusal kurtuluş mücadelesi; **Başkan Mao**’nun çağrısıyla Çin Halk Cumhuriyeti’nde başlayan **Büyük Proleter Kültür Devrimi**’nin umut dolu fırtınası dünyayı sarmaya başlamıştı. Zulmedenlere karşı Uzak Asya’dan Ortadoğu’ya, Ortadoğu’dan Latin Amerika’ya uzanan ayaklanmalar dizisi, dünyanın birçok ülkesinde baskı ve zorbalığa maruz kalan dünya halklarının umudu taşımış ve “**Birleşirsek Sesimiz Dünyayı Oynatır Yerinden!**” sloganı eşliğinde Fransa’nın başkenti **Paris**’te

kitlelesel eylemler ve grevlerle dünyayı sarsacak ilk kıpırtılar görülmeye başlamıştır.

Dünyanın dört bir yanında toplumsal patlamalar vuku buluyor, toplumun her kesimi talepleriyle sokakları dolduruyordu. Düşük ücretle çalıştırılmaya karşı genel grevler ilan eden işçi sınıfından, baskıcı sisteme karşı toplumsal özgürlüğü savunan öğrenci ve aydınlara, cins ayrımına karşı duran kadınlardan, ulusal kimliksel ezilmişliğe karşı uluslar ve ezilen milliyetlere dek her sınıftan, her kesimden insanlar sokakları mesken eylemiş ve talepleri için militan duruşları ile döneme zihinlerden ve tarihin sayfalarından silinmeyen bir dönemin adını kazınmışlardı.

Paris’te vuku bulan eylemler, üniversite işgalleri ve büyük işçi grevleriyle dünyanın gözlerini üzerine çevirmişti. Nanterre Üniversitesi ve Sorbonne Üniversitesi işgallerine polis saldırmış hemen akabinde eylemler sokak çatışmalarına dönüşmüştü.

Elbette sanıldığına aksine Mayıs 68’in tek başına öğrenci taleplerinden ibaret olmamakla beraber “gençlik hareketi” ve “öğrenci hareketi” olarak okunması dönemin ruhunu eksik algılamaya neden olacaktır. Üniversitelerde patlak veren eylemliliklerle beraber işçi grevleri de yaygın bir şekilde ülkedeki toplumsal hareketliliğin can damarı durumundaydı. Ki üniversite işgalleri başlayıp sokaklara dökülen üniversite ve lise öğrencileri, işçi eylemleri ve grevleriyle birleşiyor; mevcut çürümüş sisteme karşı en militan duruşları ile sokak çatışmaları yaşıyordu. **Bir kuşak döneme rengini veriyordu.** Bu dönemde Komünarların coğrafyasında açığa çıkmış toplumsal ayaklanma, **İtalya**’da 1969 “Sıcak Sonbahar”, **Yunanistan**’da 1974’te “Albaylar Cuntası”nın devrilmesiyle sonuçlanan 1973 Politeknik ayaklanması, **İspanya**’da Franco’nun ölümü ertesinde büyük işçi sınıfı mücadeleleri ve faşist diktatörlüğün devrilmesiyle devam ederken; **Amerika** kıtasında siyahilerin ırk ayrımına karşı örgütlenmeleri, Che’nin sembolleştiği **Latin Amerika** kıtasında gerilla mücadeleleri vermeye başlanmıştır.

Türkiye ‘68 kusağı

Her coğrafyada vuku bulan toplumsal hareketlerin kendine özgü tarihi ve arka planı vardır. Türkiye’de de vuku bulan ‘68 devrimci hareketi kendi özgünlükleri ile var olmakla beraber dünyada gelişen siyasal toplumsal hareketlerden kopuk gelişmemiştir. ‘68 devrimci hareketliliği dünyanın birçok yerinde olduğu gibi Türkiye’de de demokratik üniversite talepleri ile üniversitelerin işgal edilmesi ve işçi sınıfının genel grevleri ile başlamıştır.

Haziran ayında Türkiye'nin çeşitli üniversitelerinde öğrenciler, üniversite reformu talebiyle boykota gidiyorlar, fakülteleri işgal ediyorlardı. İşgallerde gerçekleşen "forum"lar bütün öğrenci kitlesini bir araya getirerek hareketin gidişatı üzerine herkesin özgürce sözünü söylediği ana karar organları oldu. Bunların yanı sıra çeşitli "boykot ve işgal komiteleri" günbegün yürütülecek işleri üstleniyordu. Bu komiteler bir "işgal komiteleri konseyi" yoluyla merkezleştiriliyordu.

Üniversite işgalleri devam ederken aynı zamanda işçi grevleri ve köylerde toprak işgalleri de yaşanıyor.

Temmuz ayının başında Derby lastik fabrikasının işçileri de fabrikalarını işgal etmişler, öğrencilerin de destek olduğu bu eylem, bir hafta sonra başarıyla sonuçlanmıştır. Aynı zamanda büyük oranda toprağa dayalı üretime sahip olan Türkiye'de köylülerin toprak işgalleri gerçekleşiyordu. Türkiye'nin hemen her bölgesinde ürünlerinin değerlendirilmesi ve tarımsal destek politikaları konusunda talepler formüle eden üretici köylülüğün "üretici mitingleri" eşlik etmiştir. Bütün bu eylemlerde öğrenci gençlik, köylülerin yanı sıra başında olmuş ve ona ciddi bir destek sağlamıştır.

Bunlarla beraber Türkiye'de de anti-emperyalist bir duruş döneme rengini veriyordu.

"*Tam Bağımsız Türkiye*" sloganlarıyla eylemler yapılıyordu. 17 Temmuz 1968 günü, öğrenciler İTÜ yurtlarında Dolmabahçe önüne demirlemiş NATO donanması olan 6. Filo'ya karşı eylemleri hazırlamak için toplantı halindeyken polis yurdu basmış, birçok öğrenciyi yaralamış ve bu arada Vedat Demircioğlu'nu da pencereden atarak katletmiştir. Polisin bu katliamcı saldırısı ile öğrenciler kitlesel olarak dolma bahçeye yürüyüşe geçmiş aynı zamanda geniş halk kitlesinin de katılımı ile **6. Filo denize dökülmüştür.**

Ülkede boykotlar, mitingler, grevler ve toprak işgalleri devam ederken bu mücadeleler içerisinde yığınlar önderlerini yaratıyordu. Bu kendililiğinden hareket, refomsal talepleri aşarak ufuqlarında sınırsız, sınıfsız bir dünyanın hayaline bürünüyorlardı. Ülkemizde de kurtuluşun tek başına sokak eylemleriyle elde edilemeyeceğini ve mevcut sistemin tepetaklak edilmesinin kaçınılmaz olacağı gerçekliği ile yüzyüze kalan önder kadrolar parıldamaya başlamıştı. **'68 devrimci kopuşu ülkemizde yeni bir kopuşla karşı karşıyaydı.**

Bu kopuşun önder kadrolarından en belirginleri ise katliam ve zorbalık üzerine kurulu devlet mekanizmasının devrimci zorla silahlı mücadele ile tepe taklak edileceği gerçekliğine ulaşan önderler oldu.

Bunlar; **THKP/C** kurucu önderi **Mahir Çayan**, **THKO** kurucu önderleri **Deniz Gezmiş** ve yoldaşları ve **TKP/ML TİKKO** kurucusu **İbrahim Kaypakkaya** ve yoldaşlarıydı. '68 devrimci hareketinin bağrından çıkan bu genç devrimci önderlerin temel ve ortak özellikleri ise ölü toprağının serpildiği Türkiye coğrafyasında **silahlı mücadele ile reformist mücadele sınırlarını aşarak** ülkemiz mücadele tarihinde devrimci kopuşun ilanıydı. Ancak bunların içinde İbrahim Kaypakkaya'yı ayrı tutan bir gerçeklik vardı ki o da kopuş içinde kopuşu gerçekleştirmesiydi.

Kopuş İçinde Kopuş; İbrahim Kaypakkaya

İstanbul Üniversitesi'nde okuyan Kaypakkaya, Mart 1968'de Çapa Fikir Kulübü'nün kurucuları arasında yer aldı. '68 devrimci hareketinde belirgin bir yerde duran Kaypakkaya, aynı zaman da dönemin devrimci siyasal hareketleri olan FKF ve TİP içinde ortaya çıkan ayrışmada Millî Demokratik Devrim (MDD) tezini savunan kesimde yer aldı. İşçi-Köylü gazetesinin İstanbul'daki bürosunda çalışan Kaypakkaya, Aydınlık ve Türk Solu dergilerine yazılar yazıyordu. Aydınlık dergisi çevresinde meydana gelen ayrışmada PDA(Proleter Devrimci Aydınlık) kanadında yer

aldı. 1972 yılına kadar PDA (TİİKP) saflarında çalıştı ve DABK üyesi olarak görev yaptı. Ancak zamanla siyasal mücadelesinde derinleşerek Türkiye'de gerçek komünist mücadelenin yarım asırlık suskunluğuna karanlık yıllarına ışık saçan fikirleriyle revizyonist oportünizme cephe alıp TİİKP'den ayrılığını ilan etti. **24 Nisan 1972 yılında bir grup yoldaşı ile bugünde Türkiye'de komünist misyonu omuzlarında taşıyan TKP/ML TİKKO'yu kurdu.**

Kaleme aldığı beş temel yazı ve 11 ilke ile reformist-oportünist akım ve sapmaların ürünü olan başta TİİKP ve diğer siyasetlerin gerçek niteliklerini ortaya koymuştur. Aynı zamanda bir yazısında da belirttiği gibi "**herkesin gözü önünde yükseltilen bir bayrak çekiyor**"du. Yarım asırlık suskunluğu yirtarcasına göndere çekilen bu bayrak komünizmin kızıl sancağıydı.

Neydi Kaypakkaya'yı komünist yapan özellikler?

Komünist önder İbrahim Kaypakkaya, Büyük Proleter Kültür Devrimi'nin dünyadaki etkisinin en bilinçli öğrencisi olmuştur. Uluslararası komünist hareketin öncülüğünü Başkan Mao'nun yaptığı, ÇKP'nin savunduğu proleter devrimci düşüncelerin ülkemiz topraklarındaki bilinçli ve cesur savunucusu Kaypakkaya olmuştur. Döneminde ve öncesinde herkesin tabulaştırarak dokunamadığı ve önünde eğildiği tüm konulara dokunarak başaşağı duran tüm gerçekleri ayakları üzerine oturtmuştur.

"Tam bağımsız Türkiye" sloganlarının Kemalist ideoloji ile süslediği dönemin koşullarında Kemalizm'in faşist niteliğini bilimsel tarihsel kesitleri ile tahlil ederek, Kemalizm'in gerçek yüzünü teşhir etmiştir. Birinci Emperyalist Paylaşım Savaşı yıllarında, **Kemalist diktatörlüğün komprador burjuvazi ve toprak ağalarının resmi ideolojisi** olduğunu belirterek Kemalist diktatörlüğün halk karşısındaki gerçek kıyımcı yüzünü teşir etmiştir.

Kürt meselesinin yarım yamalak geçiştirildiği dönemlerde, **Leninist** anlayış ile **ulusların kendi kaderini tayin hakkı** ilkesinden yola çıkarak, Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkını kayıtsız şartsız savunulurluğunu tüm açık yürekliliği ile ifade etmiştir. Günümüzde dahi birçok devrimci hareketin ilerisinde bir tutumla Kürt meselesine ne sağdan ne de soldan yaklaşmamıştır. Başta Kürt, Türk ulusları ve çeşitli milliyetlerden ezilen yığınları, proletaryanın kızıl bayrağı altında gerçek kurtuluş giden mücadelenin propagandası yapılması çağrısında bulunmuştur.

BPKD'nin dünya üzerindeki etkisinin bilinçli öğrencisi komünist önder İbrahim Kaypakkaya, ülkemiz coğrafyasında reformist-revizyonist akımlarla mücadelede görüşleriyle devrimci proletaryanın yegane savunucusu ve temsilcisi olmuştur.

Türkiye'de sınıf mücadelesinde yaşanan yarım asırlık karanlık döneme fikirleri ile ışık olmuş ve sınıf mücadelesinin yolunu aydınlatmıştır-aydınlatmaktadır. Evet, "herkesin gözü önünde göndere bir bayrak çekilmiştir." Proletaryanın orak çekiçli kızıl bayrağı. Bugün onun fikirlerini rehber edinmiş **Proletarya Partisi**, ülkemiz coğrafyasında komünist misyonu omuzlarında taşımanın bilinciyle enternasyonal proletaryanın Türkiye'de temsilcisi olmaya devam edecektir.

Uluslararası devrimci hareketin ortak tarihi, 68 kuşağının tek başına o dönemi sarsan sokak eylemlerinden ibaret kalmamıştır. Her biri kendi coğrafyasında toplumsal özellikleri çerçevesinde insanlık ufuqlarını zorlayarak sınırsız sınıfsız bir dünyanın hayaline bürünmüştür. Ufkumuzun sınırlarındaki o hayal bugün insanlığın elinde bir silaha dönüşerek yolunuzu aydınlatmaktadır.

